

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองพาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้วิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง และวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประกอบด้วยประเด็น (๑) การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (๒) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือ การให้บริการตามภารกิจ (๓) การจัดซื้อจัดจ้าง และ (๔) การบริหารงานบุคคล

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านก้องจะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและ ขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองพาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๑
๒. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๑	
๓. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๓
๔. เกณฑ์การวัดโอกาสเกิด (Likelihood)	๓
๕. เกณฑ์การวัดผลกระทบ (Impact)	๓
๖. ตารางแสดงระดับความเสี่ยง	๔
๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๕

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดให้แสดง ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประกอบด้วย

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในงานพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น รายละเอียดประกอบด้วย

- ๑.๑ เหตุการณ์ความเสี่ยง
- ๑.๒ ระดับของความเสี่ยง
- ๑.๓ วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
สินบน (Bribery)	สินบน (Bribery) ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมี มูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืน กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการก ะทำอัน เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมาย ของ ISO ๓๗๐๐๑ “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non- financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๕)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความ รวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่ เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการ ได้รับการบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการ ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดใน ลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้ เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่กันในโอกาสต่างๆ โดย ปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ ปฏิบัติกัน

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. เกณฑ์การวัดโอกาสเกิด (Likelihood)

ระดับคะแนน	ระดับการเกิดความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดมากกว่า ๙๙% หรือ เกิดบ่อย หรือ อาจเกิดขึ้นได้ ภายในรอบวันถึงสัปดาห์
๔	สูง	โอกาสเกิดมากกว่า ๕๐% หรือ อาจเกิดขึ้นได้ง่าย หรือ อาจเกิดขึ้นได้ ภายในรอบสัปดาห์ถึงรอบเดือน
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดมากกว่า ๑๐% หรือ อาจเกิดขึ้นได้เพราะเคยเกิดขึ้นแล้ว หรือ อาจเกิดขึ้นได้ภายในรอบปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดมากกว่า ๑% หรือ อาจเกิดขึ้นได้แต่ยังไม่เคยเกิดขึ้น หรือ อาจเกิดขึ้นได้ภายในรอบหลายปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดน้อยกว่า ๑% หรือ เป็นไปได้แต่เฉพาะในกรณีฉุกเฉิน หรือ เกิดขึ้นได้ยากแม้ในอนาคตในระยะยาว

๒. เกณฑ์การวัดผลกระทบ (Impact)

ระดับคะแนน	ระดับความรุนแรง	ด้านประสิทธิผล	ด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร		
		การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	มีผลกระทบต่อ	ถูกฟ้องร้อง / ร้องเรียน	การนำเสนอข่าว
๕	สูงมาก	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๔๐ %	องค์กร/หน่วยงาน	คดีขึ้นสู่ศาลและถูกตัดสินว่าผิด	พาดหัวข่าวทางสถานีโทรทัศน์/หนังสือพิมพ์ / สื่อสังคมออนไลน์
๔	สูง	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๓๐-๔๐ %	หลายส่วนงาน	คดีอยู่ในชั้นศาล	กรอบข่าวทางสถานีโทรทัศน์/หนังสือพิมพ์/ สื่อสังคมออนไลน์
๓	ปานกลาง	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๒๐-๓๐ %	เฉพาะภายในส่วนงาน	ออกสื่อ	ข่าวระหว่างส่วนงานเว็บไซต์
๒	น้อย	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๑๐-๒๐ %	เฉพาะหน่วยงานภายในส่วนงาน	ภายใน องค์กร/หน่วยงาน	ข่าวภายในส่วนงานเว็บไซต์
๑	น้อยมาก	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ≤ ๑๐ %	เฉพาะบุคคล	ภายในส่วนงาน	ข่าวภายในหน่วยงาน

๓. ตารางแสดงระดับความเสี่ยง

ระดับผลกระทบ (Impact)	๕	๑X๕ (แดง)	๒X๕ (แดง)	๓X๕ (แดง)	๔X๕ (แดง)	๕X๕ (แดง)
	๔	๑X๔ (ส้ม)	๒X๔ (ส้ม)	๓X๔ (แดง)	๔X๔ (แดง)	๕X๔ (แดง)
	๓	๑X๓ (เหลือง)	๒X๓ (เหลือง)	๓X๓ (ส้ม)	๔X๓ (แดง)	๕X๓ (แดง)
	๒	๑X๒ (เขียว)	๒X๒ (เหลือง)	๓X๒ (เหลือง)	๔X๒ (ส้ม)	๕X๒ (ส้ม)
	๑	๑X๑ (เขียว)	๒X๑ (เขียว)	๓X๑ (เขียว)	๔X๑ (เขียว)	๕X๑ (เขียว)
		๑	๒	๓	๔	๕
		ระดับโอกาสเกิด (Likelihood)				

➤ ระดับความเสี่ยง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพานอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

๑. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๑.การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.เจ้าหน้าที่บางรายมีการรับ สินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ผ่านมาตรฐาน ๒.เจ้าหน้าที่บางรายมีการเรียกรับ สินบนจาก ผู้ขออนุญาต ประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อ แลกกับใบอนุญาตประกอบ กิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการ ไม่เป็นไป ตามหลักเกณฑ์	๑x๒ (ระดับต่ำ) ไม่มีความเสี่ยง การ ทุจริต	๑.ประกาศนโยบาย เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่ รับของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ และเผยแพร่ ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้ รับทราบและถือปฏิบัติ ๒.จัดทำแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุด บริการ ๓. จัดทำคู่มือการ ให้บริการ ประชาชน
๒. การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่บางรายมีพฤติกรรม เลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มา ติดต่อ ๒. มีเจ้าหน้าที่บางรายใช้อำนาจ ตามกฎหมายเพื่อ ช่วยเหลือญาติ หรือพวกพ้อง ๓. มีเจ้าหน้าที่บางรายใช้อำนาจ เรียกรับสินบน เพื่อแลกกับ การ ลัดคิวหรืออำนวยความสะดวก ในการให้บริการ ๔. มีเจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับ สินบนจากผู้เสียภาษีเพื่อให้การ ประเมินภาษีที่ต้องจัดเก็บน้อย กว่าความเป็นจริง	๒x๒ (ระดับปานกลาง)	๑. มาตรการป้องกันการ ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ ส่วนรวม ๒. ประกาศนโยบาย งดรับ ของขวัญของกำนัลทุกชนิด (No Gift Policy) ๓. บุคลากรทุกคนปฏิบัติ หน้าที่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ๔. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติ หน้าที่

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. มีเจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec ๒. มีเจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อให้การตรวจรับงานไม่ตรงตามสัญญาหรือเอื้อประโยชน์ให้กับ บริษัทฯ ผู้รับจ้าง ๓. มีเจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเปอร์เซ็นต์เงินทอน สินบนจากการตรวจรับงาน	๓X๓ (ระดับสูง)	๑. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๓. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
๔. การบริหารงานบุคคล	๑. มีเจ้าหน้าที่บางรายใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน ๒. มีการซื้อขายตำแหน่งโดยการเรียกรับสินบน ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่ง การเลื่อนตำแหน่ง โอนย้ายตามความประสงค์ หรือได้รับความดี ความชอบพิเศษ ๓. มีเจ้าหน้าที่บางรายใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ๔. มีเจ้าหน้าที่บางรายใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	๔X๑ (ระดับต่ำ)	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒. มีมาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ๓. มาตรการป้องกันการทุจริตในการสอบคัดเลือกในระหว่างก่อนสอบ ระหว่างสอบ และหลังสอบ